Vrijdag 3 September 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 3994

AMIGOE DI CURAÇAO

* Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags).
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Geallieerden betreden Europa's vasteland.

Montgomery's 8ste leger invadeert Zuid-Italië.

Bruggen van de Brenner-pas stukgebombardeerd.

Lucht-offensief op Atlantische Wal neemt in felheid toe.

GEALLIEERDEN LANDEN IN ZUID-ITALIË.

Edward Kennedy seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika: De Geallieerden begonnen hedenmorgen vroeg met de lang beloofde invasie van het Europese vasteland, toen het Britse 8e leger van Sicilië uit over de Straat van Messina stormde en in Zuid-Italië landde.

De eerste bevrijders van het vasteland bestonden uit Britse en Canadeze contingenten onder het bevel van **Generaal Bernard Law Montgomery.** Zij zetten voet op de Calabrische kust tegenover Oost-Sicilië om 15.30 uur (Donderdag 22 uur Curaçaose tijd). De oversteek van de Straat werd uitgevoerd in de naamloze macht. Hij omvatte het overbrengen van een grote strijdmacht over een zeeëngte, welke op het smalste punt 3 kilometer breed is. Doch niettemin kon men op Sicilië de bergen van het Italiaanse vasteland zien afsteken tegen de sterrenlucht. **Generaal Dwight D. Eisenhower** is Opperbevelhebber van deze historische onderneming. Geallieerde oorlogsschepen speelden een belangrijke rol in het voorbereiden en ondersteunen van de landingen.

Terwijl de volbeladen troepenschuiten de smalle Straat overstaken, wierp het zware geschut op Sicilië een hevig gordijnvuur op de vijandelijke kanonstellingen. Intussen bombardeerden oorlogsschepen de stranden en donderden grote zwermen vliegtuigen heen en weer als een scherm boven de hoofden der troepen. **De aanval kwam precies op de vierde jaardag van Groot Britannië's oorlogsverklaring aan Duitsland.**

De eerste bekendmaking van het Geallieerde Hoofdkwartier werd kort na 7 uur 's morgens uitgegeven.

De bekendmaking luidde: „Geallieerde strijdkrachten onder het bevel van Generaal Eisenhower hebben haar opmars voortgezet. Britse en Canadese troepen hebben met steun van de Geallieerde lucht- en vlootmacht hedenmorgen vroeg aangevallen over de Straat van Messina en zijn geland op het vasteland van Italië" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 3.9).

DE INVASIE VAN HET ITALIAANSE VASTELAND.

Alan Moorehead, die de gezamenlijke Britse pers vertegenwoordigt, seint het volgende uit een invasie-haven van Sicilië:

De eerste golf van Geallieerde stormtroepen drong It'lië tijdens in de afgelopen nacht binn ı. Op de zee, welke een week lang kalm was, begonnen honderden schepen en schuiten zich te bewegen in de richting van de Italiaanse kust met slechts het sterrenlicht om hen te geleiden naar de vijandelijke stranden. Voortdurend werden zij beschermd door vliegtuigen.

Vreemde tonelen speelden zich af vóór het ogenblik, dat de eerste expeditie-strijdmacht uittrok. Gedurende de laatste tien dagen was een reusachtig aantal manschappen en voertuigen gevoerd naar de invasie-havens. Indien men zich het vóór-oorlogse verkeer van Londen of New York kan indenken en men vermenigvuldigt dit met honderd dan kan men raden hoe de wegen er uit zagen.

Invasie-schuiten — dezelfde vloot welke de landing op Sicilië volbracht — gleden naar de kust om het leger aan boord te nemen. De vijand scheen te vermoeden dat er iets gaande was. 's Morgens en 's avonds werden snellen verkenningsvliegtuigen uitgezonden.

Gisteravond scheen alles vrijwel gereed. De voertuigen, die nog niet aan boord waren, stonden in lange rijen opgesteld op de lava-vlakten, gereed om elk ogenblik naar de kust te rijden. Het leek op een reusachtige parkeerplaats van motorvoertuigen. In de duisternis kon je duizenden stemmen en het rumoer op de kaden horen. Officieren schreeuwden bevelen voor de mannen om naar voren te komen.

Practisch elk der manschappen heeft tevoren reeds een landing moeten doen. Hoewel zij het juiste bestemming niet vermochten te weten, wisten de troepen, dat zij op weg waren naar hun grootste onderneming en de atmosfeer was gespannen.

Veel van deze intensieve voorbereidingen waren uitgevoerd in het volle zicht van het Italiaanse vasteland. Er was nooit een werkelijke beweging op het vasteland te bespeuren behalve dat nu en dan een granaat afgeschoten werd uit de heuvels van Calabrië. Vlak vóór de invasie arriveerde Generaal Eisenhower hier per vliegtuig voor een laatste inspectie. Hij werd begeleid door de Generaals Alexander en Montgomery. Generaal Eisenhower stelt de strategie vast. Dezelfde gevechtsleiders — onbekende Generaal-Majoors en Brigadiers — die de Siciliaanse campagne voerden, zijn voor deze nieuwe taak aan het werk gezet. (Een invasie-haven op Sicilië, (AP) 3.9).

DE LUCHTAANVALLEN OP ITALIË.

Als volgt luidt het communiqué van de Geallieerde luchtmacht in Noord-Afrika:

De Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht deed gisteren hevige aanvallen op de vijandelijke verbindingswegen in Noord-, Midden- en Zuid-Italië.

Ongeëscorteerde zware bommenwerpers, waarvan één vermist wordt, vielen de rangeerterreinen te Bolzano, Trento en Bologna aan.

Te Bolzano werd de spoorbrug, waarover de lijn van de Brennerpas loopt, getroffen en gebroken. Ook werden voltreffers geplaatst op de rangeerterreinen en de nabijliggende railsé Te Trento — ook op de route van de Brennerpas — werd de spoorlijn geblokkeerd en een verkeersbrug vernield.

Te Bologna werden rangeerterreinen en pakhuizen getroffen. Er werden ontploffingen gezien.

Middelzware bommenwerpers, geëscorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen, deden een hevige aanval op de rangeer-terreinen te Cancello. Vele voltreffers werden geplaatst op de lijnen, die naar de rangeerterreinen samenlopen, zodat zij werden geblokkeerd.

Een krachtige weerstand van vijandelijke gevechtsvliegtuigen werd bij deze aanvallen ondervonden en 27 vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden vernield, 23 ervan bij de aanval op Cancello waarvan 10 escorterende gevechtsvliegtuigen vermist worden. Middelzware en lichte bommenwerpers deden aanvallen op spoorweg-verbindingen en vijandelijke stellingen in Zuid-Italië.

Een ammunitie-opslagplaats werd opgeblazen en schuiten nabij de kust werden aangevallen.

Andere vliegtuigen vielen vijandelijke vliegvelden in Zuid-Italië aan in de nacht van 1 op 2 September. Bij al deze verrichtingen en op verkenningstochten werden 34 vijandelijke vliegtuigen vernield". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 3.9).

NACHTELIJKE VERRICHTINGEN VAN DE RAF.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren. Vliegvelden en andere doelen in Noord-Frankrijk en de Nederlanden werden ook aangevallen. Een onzer bommenwerpers wordt vermist". (Londen, (AP) 3.9).

CENSUUR IN ENGELAND.

De censuur te Londen belette het seinen van speculaties over de nieuwe krijgsverrichtingen tegen Italië en Noordamerikaanse correspondenten mochten niet eens seinen wat Londense nieuwsbladen erover schreven (Londen, (AP) 3.9).

GERUCHTEN IN LONDEN.

Een nieuwe stroom van geruchten gaat door Londen, volgens welke een Italiaans vredesaanbod verwacht kan worden. Officieel is er echter geen bevestiging van en in sommige kringen gelooft men, dat de geruchten, die van Europese oorsprong zijn, door de Duitsers worden ingegeven teneinde mogelijk iets te weten te komen omtrent eventuele Italiaanse pogingen om vrede te sluiten.

Onder deze omstandigheden verdient het aanbeveling den Duitsers te laten raden en dit schijnt dan ook het doel te zijn van het Departement van Buitenlandse Zaken. Een uitzending van Radio-Algiers zeide heden, dat er weer vredesbetogingen plaatsvonden in Rome, Milaan en Turijn. Ook zou de Italiaanse ondergrondse radio een waarschuwing hebben gericht aan Badoglio, dat het Italiaanse volk een vredesregering zal vestigen, indien niet ogenblikkelijk vredesonderhandelingen worden aangeknoopt. (Londen, (AP) 2.9).

GOUVERNEUR VAN VATICAANSTAD NAAR DE V.S.

Gemeld wordt, dat Gouverneur Galeazzi van Vaticaanstad, die Dinsdag in Lissabon uit Rome arriveerde, gisteravond per Clipper naar Noord-Amerika vertrok. Het doel van zijn reis werd nog niet bekend gemaakt (Londen, (AP) 2.9).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Als volgt luidt het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten:

„Tijdens krijgsverrichtingen langs de Westkust van Hellas vielen Beaufighters van de Royal Airforce gisteren vijandelijke voertuigen aan op de weg ten Zuiden van Preveza. Verschillende voertuigen werden beschadigd. Ook werden een ontploffing en enkele branden veroorzaakt. Een vijandelijk koopvaardijschip voor anker te Preveza werd midscheeps getroffen met een bom. Van deze en andere verrichtingen wordt 1 onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 2.9).

DE NOORDAMERIKAANSE VERLIEZEN IN DE KRIJG.

De verliezen van het Noordamerikaanse leger in de 38 dagen, die nodig waren om Sicilië te veroveren, bedroegen 7.500 aan doden, gewonden en vermisten.

Hiermede zijn de totale verliezen van het leger in de oorlog gebracht op 70.872 en voor alle strijdkrachten en de koopvaardij op 105.466.

De laatste cijfers betreffende het leger werden op een persconferentie verstrekt door John McCloy, Assistent Secretaris van Oorlog. Hij zeide, dat van de 70.872 slachtoffers in alle gevechtszones 9.209 in de strijd gedood werden of aan verwondingen stierven; 20.159 personen werden gewond; 21.764 werden vermist en 19.740 officieel opgegeven werden als krijgsgevangenen.

Van de gewonden van het leger — zo zeide McCloy tot de pers — zijn 9000 geheel hersteld en in actieve dienst teruggekeerd.

Onder het totaal der vermisten wordt een groot aantal Filipino-verkenners gerekend, die verloren gingen in Bataan en op Corregidor.

De verliezen van de Marine, die tot nu toe bekendgemaakt werden, bedragen 21.556 matrozen, 7.904 mariniers en 336 kustwachters.

Het laatste overzicht van de koopvaardij toont aan, dat 4.751 manschappen gedood werden of vermist zijn. In alle diensten bedraagt het aantal doden thans 19.863.

McCloy zeide, dat hij geen rapporten had over de Britse en Canadese verliezen in de Siciliaanse campagne. Hij herinnerde er echter aan, dat Generaal Dwight D. Eisenhower op 18 Augustus bekendmaakte, dat de totale verliezen onder zijn bevel ongeveer 25.000 bedragen.

McCloy zeide: „De aandacht kan ook gevestigd worden op het feit, dat de onderneming van Sicilië, hoewel zij betrekkelijk gemakkelijk ging en geen belangrijk verzet op de stranden ondervond terwijl onze strijdkrachten snel voortgang maakten over het eiland, ons een belangrijk aantal Noordamerikaanse levens kostte. Toekomstige krijgsverrichtingen zullen ons ongetwijfeld meer kosten." (Washington, (AP) 2.9).

Het nieuws van vandaag.

Op de vierde jaardag van de Duitse inval in Polen werd Berlijn op zodanige wijze gebombardeerd, dat gisteren nog 450 branden in de Duitse hoofdstad woedden.

Heden, vier jaren na de Britse oorlogsverklaring aan Duitsland, stormde het achtste leger onder bevel van Generaal Bernard Law Montgomery de Straat van Messina over en landde op Calabrië, de teen van Italië. Het ogenblik kon moeilijk beter gekozen zijn. Het Italiaanse volk wil vrede en de Regering van Maarschalk Pietro Badoglio ziet slechts op tegen een onvoorwaardelijke overgave. De Geallieerde radio's zien hierin haar voordeel en doen het offensief der strijdkrachten gepaard gaan met een groot propaganda-offensief. De woorden, die Churchill in zijn rede van Dinsdag uitsprak, worden herhaald en de Italianen worden aangespoord de Duitsers eruit te werpen.

Om alvast te beletten dat er meer Duitsers naar Italië zullen komen hebben Geallieerde zware bommenwerpers de spoorbruggen van de Brenner-pas gebombardeerd en vernield. Overigens verkeert geheel Italië thans in alarmtoestand, aangezien de vliegtuigen der Verenigde Landen van Noord tot Zuid aanvallen.

Ook West-Europa ondergaat een verwoede bestoking door Geallieerde vliegtuigen en zonder te rusten trekken steeds meer nieuwe luchtarmada's over het Engelse Kanaal naar Nederland, België, Duitsland en Frankrijk. Parijs schijnt te behoren tot een der doelen, die hedenmorgen getroffen werden door Noordamerikaanse Vliegende Forten.

Terwijl de Europese Vesting zo van West en Zuid wordt bedreigd blijft het Rode leger uit het Oosten oprukken en verplettert het de verdedigingslinie, waar de nazies gehoopt hadden stand te zullen houden. Sumy, een belangrijke stad in het Noorden van de Oekraïne, werd gevoegd aan de reeks steden, die in het Russische zomer-offensief reeds genomen werden. Weer gaf Maarschalk Joseph Vissarionovitsj Stalin een dagorder uit en weer donderden de kanonnen van Moskou ter ere van de helden, die dit nieuwe succes boekten.

Uit Londen meldt een bericht, dat de Britse Ambassadeur in Spanje, Sir Samuel Hoare, den Spaansen Caudillo onlangs de duimschroeven aanlegde en de mondelinge verzekering verkreeg, dat de zogenaamde „blauwe" divisie van het Russisch front zal worden teruggehaald. En om Franco nog meer klein te krijgen zorgden de Britten ervoor een belangrijke hoeveelheid wapenmateriaal naar Portugal te zenden.

De Koningin spreekt over de toekomst.

Gistermiddag heeft Hare Majesteit de Koningin de volgende rede voor Radio-Oranje gehouden:

„Nadat Ik in het eind van April tot u heb gesproken, heb Ik de ontwikkeling der gebeurtenissen in het vaderland met de grootste aandacht en zorgvuldigheid gevolgd. Ik breng hierbij hulde aan allen, die, in welke vorm ook, de heilige zaak onzer vrijheid hebben gediend. Ik begroet de helden, die gereed waren zelfs hun leven voor dit doel te offeren. Ik neem met geheel mijn hart deel aan uw diepe lijden en uw bittere zorgen en Ik dank God voor de eenheid en de kracht, die zich hebben getoond in deze jongste periode van onze geschiedenis, die ongetwijfeld is te vergelijken met de tachtig jaren van strijd voor vrijheid van geweten, die in het verleden is gevoerd.

Ik realiseer mij, zoals ook gij dat doet, dat deze periode een wedergeboorte betekent op welke de toekomstige vrijheid zal worden gebouwd welke de krachten zal voortbrengen voor alle verdere vooruitgang. Alleen hij, die de strijd in Nederland door eigen ogen en ervaring heeft medegemaakt, kan ten volle beoordelen, welke maatregelen moeten worden voorbereid voor het ogenblik der bevrijding.

Mr. Burger die op 5 Mei 1943 Nederland heeft verlaten, is in het kabinet opgenomen als Minister zonder portefeuille. Zijn kennis en zijn inlichtingen betreffende Nederland zullen van bizondere waarde zijn.

Landgenoten, wij gevoelen, dat onze bevrijding nadert. En ofschoon op dit ogenblik niemand kan zeggen wanneer zij zal komen, is het gelijk de belofte van een naderende lente met haar nieuwe leven. Voor haar komst gevoelen wij haar nadering met een niet te beschrijven verlangen en wij halen diep de verfrissende lucht in.

Nu wens Ik u iets te vertellen van de voorbereidselen, die op dit ogenblik genomen worden voor het ogenblik van uw bevrijding en zover als mogelijk is over de eerste maatregelen, die genomen zullen worden. Ik houd hierbij in het oog, dat de vijand medeluistert. Een groot aantal Nederlanders wordt geoefend voor de toepassing van de staat van beleg, waarvan reeds eerder door Mij is gewaagd. Onder de leiding van militairen zullen zij de bevoegdheid krijgen militair gezag te oefenen, een gezag, dat van kracht zal zijn en aanwezig zal zijn zodra het uur der bevrijding daar is. Dit gezag is voorzien van orders ten einde het burgerlijk gezag te herstellen.

Gezien de oefening, die zij hebben gehad, zullen zij de eerste bevrijders in de werkelijke zin van dat woord zijn. Zij zullen tot u komen als vrienden en als helpers en allen, die van goeden wille zijn, mogen zich veilig gevoelen en kunnen het werk van de wederopbouw van het land beginnen. Deze regeling zal onmiddellijk in werking treden en zal, met uw medewerking direct zorgen voor de verwijdering van alle ongewenste elementen, die onmiddellijk moeten worden geïsoleerd, teneinde een snelle doch rechtvaardige berechting der misdadigers te bevorderen.

Landgenoten, Ik vertrouw erop, dat zeer spoedig na de aankomst van de militaire overheid het grote ogenblik van Mijn terugkeer temidden van u zal aanbreken. Ik hoop, dat de gelegenheid en de tijd zonder uitstel voor Mij zullen komen om Mij onmiddellijk aan de verdere ontwikkeling van de situatie en de behartiging der landszaken te kunnen wijden. Verder maak Ik met grote voldoening gewag van de ware geest der bevrijders, die tot Mij komt met betrekking tot het schone Indonesië, zowel als uit de Nederlandse territoria op het Westelijk Halfrond.

Ons doel is tweevoudig. Wij moeten met onze bondgenoten tegen de Japanners optrekken om dezen vijand te verslaan en aldus gezamenlijk Nederlands-Indië te bevrijden. In het moederland moeten alle mens aan dek zijn om op te bouwen, wat de mof heeft vernield; wij moeten ook in onbuigbare geest alles wat tot onze beschikking staat bijeen brengen voor de grote strijd in het Oosten.

In gedachten reizen de naar de verschillen de delen der wereld zal Ik gaarne enige woorden zeggen tot die landgenoten, die verspreid zijn over vreemde landen en werelddelen. Ik weet welke hun gevoelens voor Nederland zijn, die Ik zelf herhaaldelijk leerde kennen en die Ik waardeer. Ik waardeer hun bereidheid tot het nieuwe geestelijke herstel, dat noodzakelijk is voor het leven en streven van het toekomstige Nederland. De eenheid en de kracht, die in Nederland geboren zijn, betekenen niet alleen, dat de machten der duisternis, die Nederland en Nederlands-Indië in hun klauwen hebben zich nimmer meer zullen mogen herstellen, doch zij betekenen ook de geestelijke wedergeboorte, waaruit de scheppende krachten zullen opkomen, die vorm aan de toekomst zullen geven.

Allen die dit begrijpen en die bereid zijn om al het andere opzij te zetten voor dit grote doel, zullen gewenst zijn hetzij in Nederlands-Indië hetzij in Nederland om te bouwen aan de hechte grondslagen onzer bevrijding in Nederland en om bevrijding te brengen aan Nederlands-Indië. Deze nieuwe aanpassing is absoluut noodzakelijk als waarborg voor het Koninkrijk, welke waarborg het in staat zal stellen de grote en eervolle plaats te behouden, die het bezit in de wereld ondanks alle onderdrukking.

Voor u allen thuis herhaal Ik het woord van een onzer schrijvers: „Moedig en onbuigzaam zij onze tegenstand, trots en bedachtzaam onze daden, onoverwinnelijk ons geloof".

Nederland en Nederlands-Indië zullen herrijzen!"

(Deze rede zal morgen, Zaterdag, voor Radio-Oranje in haar ochtenduitzending 6.30 uur Curaçaose tijd, worden heruitgezonden.)

DE VERWOESTING IN BERLIJN.

Naar schatting woeden er nog 450 branden in Berlijn na de aanval, welke de Royal Airforce er in de nacht van Dinsdag gedaan heeft, aldus zeide het Zweedse nieuwsblad „Allehanda" in een bericht uit Bern.

Hoewel volgens het blad nog geen juiste cijfers bekend zijn wordt het aantal doden op een 5000 geschat. De aanval, welke zeker zo hevig was als die van een week tevoren, verlamde de Berlijnse ondergrondse en andere verbindingsmiddelen.

De wegen, die naar de Potsdam leiden, zijn voor het verkeer gesloten.

De Berlijners, die uit hun woningen gebombardeerd werden, zouden stromen in de richting van Tegel, Pasewalk, Kuestrin en Koenings-Wusterhausen. De politie zou de stroom aan de spoorwegstations pogen te stuiten, waardoor verschillende incidenten plaatsvinden. „Allehanda" zeide, dat enkele arrestaties gedaan werden aan het Stettiner Bahnhof. De brandweerlieden doen geen moeite om sommige branden te blussen en trachten slechts de uitbreiding ervan tegen te gaan. Het blad zeide voorts, dat brandweermateriaal uit Frankfurt am Oder, Stettin, Kuestrin, Dresden en Leipzig aangevoerd wordt om in de bestrijding van het vuur hulp te bieden. De grootste zwaarte van de aanval werd gevoeld in het centrum van Berlijn, in het Stettiner Bahnhof, op de Alexanderplatz, het Tor-district en in de Zuidoostelijke en Zuidwestelijke voorsteden zoals Steglitz, Neukoelln, Lichtenberg en Kottburger, aldus zeide „Allehanda". (Berlijn, (AP) 2.9).

Debatten over een „Basis-Universiteit" op Curaçao.

Optimist Maal weerlegt de bezwaren van een pessimistische vergadering.

Geen spheer, geen hulpmiddelen, geen docenten, maar er moet wat gedaan worden, meent men algemeen.

Prof. Auer heeft verstomd gestaan over onze Gouvernementsboekerij.

In de bovenzaal van de club De Gezelligheid hebben zich gisteravond zeer velen verenigd op uitnodiging van Dr. Pieter H. Maal, die zijn aangekondigde lezing zou houden over een tijdelijke voorziening in hoger onderwijs alhier. Aanwezig waren vooral academici van de medische faculteit, verder enkele juristen, ingenieurs, apothekers en een zeer groot aantal jongelui van tussen de 20 en 30, die op Curaçao werkzaam zijn op verschillende gouvernementsinstellingen en kantoren. Aanwezig was ook Prof. Dr. J. A. C. Fagginger Auer. Ons viel het op, dat van geen enkel kerkgenootschap een godgeleerde aanwezig was, wanneer men Prof. Fagginger Auer als slechts tijdelijk op Curaçao uitzondert. De belangstelling was blijkbaar boven verwachting, want extra stoelen moesten worden bijgezet, hetgeen helaas met het nodige rumoer gepaard ging en stoornis verwekte gedurende de debatten.

Dr. Maal ving aan met een korte inleiding, waarin hij opmerkte, dat thans vier jaren geleden enkelen waren saamgekomen om de mogelijkheid en wenselijkheid van middelbaar onderop Curaçao te bespreken. Het pessimisme werd overwonnen en behalve de A.M.S. werd juist deze week aan een andere middelbare school, de M.T.S. van Emmastad, voor het eerst het diploma aan twee geslaagden uitgereikt.

Naar aanleiding van een lezing van Prof. J. A. C. Fagginger Auer om na de oorlog, in de ruimste zin van het woord, met Nederland als centrum, steun aan de wederopbouw van de inrichtingen van hoger onderwijs in Europa en Azië te geven, is bij Dr. Maal en enkele anderen de gedachte opgekomen alvast **nu**, tijdens de oorlog, iets reëels te scheppen. Dank aan Prof. Fagginger Auer voor het denkbeeld, dat hij ons gaf, en aan u allen dat gij gehoor aan onze uitnodiging geeft hedenavond hier te willen komen, aldus Dr. Maal.

Ik ontveins mij geen moment, dat de moeilijkheden tot oprichting van een „basis-Universiteit" op Curaçao veel groter zullen zijn dan die voor een A.M.S., maar ik hoop en vertrouw, dat ze niet onoverkomelijk zijn. Wij willen hier geen Cité Universitaire; wij weten dat dàt geen zin heeft, maar volgens mij wel een inrichting voor de duur van de oorlog en de naoorlogse chaos-periode met een gedeeltelijke opleiding in een aantal vakken. Eén ding moet men voorop stellen: geen minderwaardige opleiding. Als doel hebben wij voorgenomen, dat de diploma's, die hier uitgereikt zullen worden, door de Nederlandse Regering erkend worden en recht geven voor verdere studie aan een Nederlandse Universiteit of Hoge School.

Is zulk een oorlogskind wenselijk voor Curaçao? Volgens Dr. Maal: ja. De Dokter somt de volgende punten op:

1o. Niemand van ons weet hoe lang Nederland nog bezet zal blijven en hoe groot de fascistische denkwijze zal blijken te zijn na de vrijwording. Het moet zijn voordeel hebben een aantal gedeeltelijk opgeleide jonge mensen, die practisch niets door deze totale oorlog geleden hebben en bezield zijn met normale gedachten, te brengen onder hen, die een aantal jaren lang onder de druk van de bezetting geleefd hebben; weinige goede schapen **kunnen** een kudde **ook** verbeteren!

2o. Het heeft zijn nut, dat er zo gauw mogelijk nadat de vrede getekend is, een aantal mensen afgestudeerd met een Westeuropese opleiding aan de wederopbouw van de wereld zal kunnen medehelpen.

3o. Aangenomen, dat er tegen de tijd, dat de wereldtoestand weer normaal is, van de A.M.S.-leerlingen, die hun eindexamen B. afgelegd hebben en 50 met aanleg, maar zonder gelegenheid voor verdere studie een aantal jaren in de winkel bij Pa gestaan hebben. Gij zijt het toch met mij eens, dat het practisch onmogelijk is om deze mensen dàn weg te zenden voor hun verdere intellectuele opleiding?

Is een „basis-Universiteit" gecombineerd met een gedeeltelijke hoge school op Curaçao mogelijk? Dat zal nagegaan moeten worden. Op dit eiland zijn er meer dan 100 academisch in Nederland afgestudeerde mensen. Dr. Maal kan niet aannemen, dat er onder dit grote aantal niet genoeg dames en heren te vinden zijn, die, gewapend met hun zeer grote practische ervaring, door zichzelf de nodige theoretische kennis weer bij te brengen, in staat zullen zijn aan anderen de stof te doceren. U zult mij zeggen, dat om Professor te worden, men een symbolische school moet doorlopen. Daartegenover staat, dat het zijn grote voordelen voor een docent heeft om de moeilijkheden van de practijk te kennen en niet alleen wetenschappelijk te experimenteren.

Het milieu van een academie zal hier blijven ontbreken, en de hulpmiddelen beperkt zijn. Alles goed; maar deze zijn toch geen onoverkomelijke bezwaren, te meer daar de studenten hun opleiding aan een volledige Universiteit zullen voltooien. En weet gij waaruit de outillage van de na-oorlogse Universiteiten zal **bestaan?**

Financieel: Curaçao met een jaarlijkse begroting van plus minus 20 millioen moet toch die jaar honderd duizend gulden voor zijn intellectuele jeugd over hebben. Een van onze volksvertegenwoordigers sprak eens van „actieve bevolkings-politiek". Mooie woorden; nu de daad!

Curaçao is klein, zegt Dr. Maal. „Klein" is betrekkelijk; klein is hij, die zich zodanig gevoelt. Ik zeg: Curaçao is momenteel „groot", want met Suriname vormt dit Staatsdeel het enige vrije Nederlands grondgebied, en dat brengt verplichtingen met zich mede, materiële, maar meer morele.

Dames en Heren, zo besluit de spreker, het doel van deze avond is uw meningen te horen om als slot te komen tot oprichting van een Comité, dat objectief na zal gaan of het wenselijk en mogelijk is tijdelijk op Curaçao een inrichting voor hoger onderwijs te stichten, die gelijkwaardig is aan die van Nederland en die erkend wordt door de Nederlandse Regering. Doel is dat voor enkele universitaire opleidingen de stof van de eerste jaren hier gedoceerd zal worden.

* * *

Nadat Dr. Maal zijn rede had uitgesproken, werd gelegenheid geboden aan de aanwezigen om gedachten naar voren te brengen.

Dr. Th. van Erp wilde **exacte cijfers** omtrent het aantal jongelui, dat voor zulk een opleiding interesse zou hebben. Dr. Van Erp meent, dat er thans een 30 academici op Curaçao zijn. Hij wijst op de vrij volledige geneeskundige faculteit in Suriname, doch beklemtoont dat onderwijs niet alles is: het contact tussen studenten van verschillende faculteiten, tussen docenten van andere vakken geeft meer. Toch wil Dr. Van Erp niet te pessimistisch zijn en hij haalt het voorbeeld aan van de Juristenschool in 's Gravenhage, waar men zijn juridische voorstudie kon maken om dan verder in Leiden af te studeren. Misschien is iets dergelijks te stichten. Dr. Van Erp zou slechts vakkennis willen bijbrengen, doch geen examens afnemen, omdat het dubieus is of deze elders zullen erkend worden. Het gaat dus om de **beginvakken.** Toch wijst hij erop, hoe lastig het zal zijn om mensen te vinden om juist deze beginvakken te onderwijzen. Degenen, die voor docent in aanmerking komen, zijn daar het langst uit. Tenslotte wijst Dr. Van Erp op de noodzakelijkheid een **bibliotheek** te stichten, bijvoorbeeld in dier voege, dat een centrale catalog van alle vakboeken in particulier bezit zou worden samengesteld. Men wist dan waar men terecht kon.

Dr. Maal kan het aantal gegadigden voor hoger onderwijs niet noemen, doch de A.M.S. telt ruim 30 leerlingen. Er ontsnipt zich een debat tussen Dr. Maal en Van Erp of Nederland de diploma's van Suriname's geneeskundige school erkent of niet. Het blijkt, dat dit vroeger alleen in Groningen het geval was, doch dat het diploma thans wel gelijk gesteld wordt aan het doctoraal examen. Dr. Maal zegt, dat men met oprichten van een onderwijsinrichting niet moet wachten op belangstelling of behoefte, maar dat men belangstelling moet scheppen. Er blijkt hier veel belangstelling voor het practizijnsexamen te bestaan.

Kapitein E. L. Venema merkt op, dat het volgend jaar Augustus de eerste leerlingen van de A.M.S. gereed komen. Daar moet wat voor gedaan worden. De kapitein is zeer optimistisch en voorziet zelfs iets blijvends. Hij zegt, dat er hier veel meer dan 30 academici zijn: het Koninklijk Instituut van Ingenieurs telt al 45 leden, er zijn 20 dokters, vele juristen e.d., men komt tot over de 100. Weliswaar is ieder hier druk, maar men moet helpen.

Dr. Maal schildert de drukte, waarmede ieder op Curaçao te tobben heeft en noemt Dr. Hartz, die zelf zijn laboratorium moet aanvegen. Verder wijst Dr. Maal op de kosten, die academische studie voor Curaçaoënaars medebrengt.

Ir. W. J. Stok heeft op de Isla een enquête onder de vernuftelingen ingesteld en meldt, dat hij ongeveer 30 ingenieurs heeft aangeschreven, waarvan er 15 antwoordden slechts 2 hiervan achtten zich in staat hoger onderwijs te geven, 1 antwoord was zeer vaag en 12 achten zich tot het geven van hoger onderwijs niet in staat: men is er te lang uit, men heeft zovele andere functies, het docentschap aan de A.M.S. doet zien, dat het voorbereiden der lessen reeds veel tijd en moeite vergt. Voorts wijst de Heer Stok op de omvangrijkheid van het technisch onderricht, waarbij een student immers wel van 15 tot 20 professoren les krijgt. Ir. Stok bestrijdt de bewering, dat de studie voor Curaçaoënaars zo duur zou zijn, want ook niemand uit Groningen moet, zo hij in Delft gaat studeren, daar op kamers gaan. Alleen het reisverschil blijft. Hij wil liever studiebeurzen (met gouvernementshulp) voor „Amerika", omdat ook de spheer van de universiteit in maatschappelijk en cultureel opzicht van belang is. Hij is voor Curaçao nogal pessimistisch gestemd.

Dr. Maal is geen pessimist, hij heeft de medici ondervraagd en vond niemand, die zich in staat achtte tot het geven van hoger onderwijs. Twee ingenieurs, die zich wel in staat achtten, is dus een succes voor Ir. Stok. Dr. Maal wijst op de „schrikbarende duurte" van Engelse en Noordamerikaanse universiteiten; hij is tegenstander van studiebeurzen, daar dit onder het fooienstelsel valt. Wat de kosten van een academische studie voor Curaçaoënaars betreft, toont Dr. Maal aan, dat Ir. Stok ongelijk heeft.

Ir. J. J. van de Stadt (broeder van den arts [1]) is voorstander van studiebeurzen en wijst op Venezuela en Colombia, waar men zou kunnen gaan studeren. Voor enkele honderdduizenden kan men heel wat studiebeurzen uitkeren.

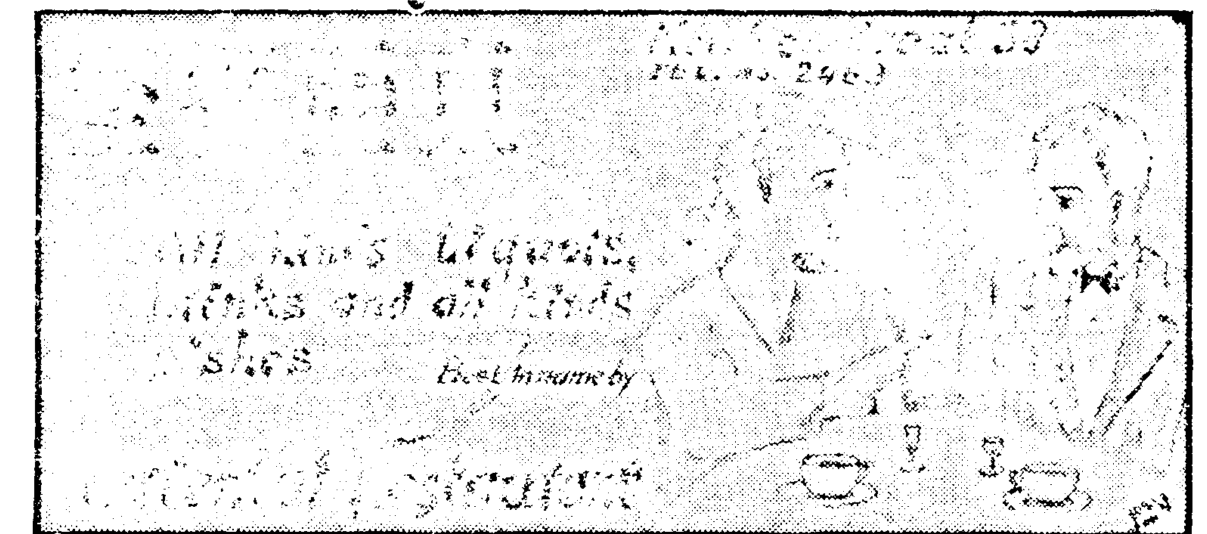
Dr. Maal wijdt hierna uit over de achterstelling van Curaçaoënaars bij Europese Nederlanders, waardoor het debat ontspoort. Kapitein Venema onderbreekt en zegt, dat het hierover niet gaat en dat Dr. Maal hier een te persoonlijke zienswijze weergeeft, die zeker niet door alle anderen mede erkend wordt. „Wie academisch gevormd is of hij nu op Curaçao, in Suriname, in de Oost of in Europa geboren is, die zijn ons allen gelijk; deze kant moeten wij niet uitgaan......" Een daverend applaus onderstreept de woorden van den Kapitein.

Dr. C. F. Gronemeijer, die eveneens protesteerde tegen de vermeende achterstelling door het Gouvernement wijst op de onmogelijkheid om jongens van 18 jaar naar de Verenigde Staten te sturen onder de huidige omstandigheden.

Professor Fagginger Auer erkent dit ook. De professor zegt, dat het diploma van 21 Noordamerikaanse universiteiten sedert 1928 in Nederland erkend wordt. Men zou met de hulp van de ambassade misschien nog wel in de Verenigde Staten binnenkomen ook. Maar er is een veel grotere moeilijkheid: **het middelbare onderwijs hier sluit niet aan op het hogere onderwijs in de Verenigde Staten.** De A.M.S. staat niet gelijk met het „college". Er is een hiaat en dat moet overbrugd worden. Misschien dat wij beter in die richting werken, hetgeen ook na de oorlog zijn nut zou hebben. Wij hebben hier een inrichting, aldus de professor, waar meisjes uit Venezuela en Colombia worden opgeleid; misschien ware zo iets voor jongelui ook te stichten. De professor vergelijkt IJsland met Curaçao: beiden hebben ongeveer 100.000 inwoners; IJsland heeft echter een begroting van slechts 6.000.000; Curaçao van 20.000.000. Maar in Reykjavik staat een universiteit met drie faculteiten (theologie, rechten, medicijnen) en 120 studenten. Natuurlijk gaat deze vergelijking enigsizns mank, aldus de professor, daar de IJslandse bevolking meer geheel op eenzelfde peil staat.

Het bibliotheekplan van Dr. van Erp acht Professor Auer een onmogelijkheid. Hij heeft zich verstomd afgevraagd hoe men het hier zonder behoorlijke bibliotheek stellen kan. Hij had zich deze achterstand van Curaçao niet kunnen voorstellen en hij meent, dat wanneer de Staten terstond 80.000 gld. hiervoor besteedden dit werkelijk geen overdadige luxe zou zijn. Over het geheel denkt Professor Auer, dat men met een half millioen het plan van Dr. Maal kan uitvoeren.

De debatten eindigen hiermede, Dr. Maal dankt voor de belangstelling en stelt voor een voorlopig comité te benoemen teneinde eens verder te praten. In het comité kiest Dr. Maal: (in de volgorde zoals Dr. Maal ze koos) kapitein E.L. Venema, Norman Chumaceiro, Ir. J.F. Groote, Ir. W.J. Stok, Dr. Th. van Erp, W. Meyer en een nog te vragen jurist, waarbij Dr. Maal aan Dr. A.W.J.M. Desertine gedacht had, die evenwel niet aanwezig was, zodat hij niet weet, of deze het zal aannemen. Dr. Maal stelt voor Ir. Groote tot voorzitter te benoemen, doch bij acclamatie wordt Dr. P.H. Maal zelf tot voorzitter uitgeroepen; Norman Chumaceiro zal secretaris zijn en Prof. Dr. J.A.C. Fagginger Auer erevoorzitter.

CURAÇAO

K.S.C. AFDELING ATHLETIEK.

Men schrijft ons:

12 September athletiek selectie-wedstrijden voor as. K.S.C. kampioenschappen op het Rifsportterrein.

Programma A-Klassers; aanvang 15 uur: 100 meter hardlopen; 200 meter hardlopen; 800 meter hardlopen; hoogspringen met aanloop; discuswerpen; kogelstoten; speerwerpen.

Junioren: 100 meter hardlopen; 800 meter hardlopen; 4 x 100 meter estafette; hoogspringen met aanloop.

Inschrijvingen op Brionplein 2 tot en met 5 September. Doet allen mede. Komt steeds oefenen. Staalt uw spieren. De kampioenswedstrijden van de K.S.C. voor A-klassers en junioren zullen worden gehouden op 10 October as.

BREISTERS VAN CURAÇAO.

Het Bestuur van het Dames-Comité „Irene" heeft een goede mededeling voor u allen: Er is weer nieuwe wol aangekomen. Het behoeft wel nauwelijks betoog, dat wij, nu ondanks de helaas nog steeds talrijke vervoers-gevaren, toch weer een grote hoeveelheid wol is aangekomen, ogenblikkelijk een beroep doen op alle vaardige en bereidwillige breisters-handen om mede te helpen met het vervaardigen van wollen kledingsstukken voor onze Geallieerde zeelieden en soldaten.

Bovendien, en gelukkig dat de berichten van krant en radio ons daartoe meer dan ooit te voren aanleiding toe geven, moeten wij ook denken aan de grote noden, welke na afloop van de oorlog in het bezette Nederland zullen bestaan. Honderden — zo niet duizenden — zullen van het eerste moment af, dat de Geallieerde soldaten voet aan wal zetten, nieuwe en beschermende kleren nodig hebben en zeker ook de Breisters van Curaçao hebben een ereplicht om reeds nu mede te werken aan het vormen van een voorraad, waaruit, wanneer het moment is aangebroken, geput kan worden.

Er zal dan heel veel nodig zijn en daarom Breisters van Curaçao, wij rekenen op u allen.

K.S.C. — VITESSE.

Zondag, 5 September, speelt het K.S.C.-elftal tegen Vitesse. De samenstelling van het K.S.C.-elftal is als volgt:

E. Hattot
(Ajax)
P. Scorea Th. Roos
(Ecuador) (Vitesse)
Henriquez Silberie A. Vos
(Vitesse) (J. Bonaire) (Ajax)
Hudson Juliana
(Sithoc) (Vitesse)
W. Simmons Goggo D. Bonifacio
(O.L.S.) (Ajax) (C.S.R.)

Reserves: V. Senior (Vitt.); Moesker (Ajax); A. Nicolas (Jong Bonaire); Panneflek (C.S.R.).

AANVALLEN OP NEDERLAND.

Geallieerde vliegers hebben vannacht aanvallen op Nederlandse spoorwegstations gedaan en op een groot Duits schip onder de Nederlandse kust. De Raf-Hurricanes hebben de sluisdeuren van het kanaal van Hansweert verwoest. De stukken van de sluisdeuren vlogen zo hoog op, dat een der vliegtuigen daardoor beschadigd werd. Dit was een grote onderneming, hetgeen moge blijken uit het feit, dat vier vliegtuigen worden vermist. Het kanaal van Hansweert is een van de drukste waterwegen in Nederland voor de naar zee gaande scheepvaart.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr., 3 Sept.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 675.

Shipping & Supplies: De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330.

Sportclub „Asiento": Voetbal: Zondag 5 September as. vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen Aiento 1 — Groot Kwartier 1 op het terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur; scheidsrechter Willemse.

Zondagsschool der Prot. Gem. te Emmastad: Hierdoor wordt medegedeeld, dat de Zondagsschool as. Zondagmorgen 5 September weer begin om 11 uur in het Protestantse Jeugdhuis te Rio Canario. Belangstellende ouders worden er aan herinnerd, dat, evenals vorige jaren, van 13 September tot begin Januari 1944 geen nieuwe leerlingen worden ingeschreven.

Russen veroveren de stad Sumy.

Steeds grotere successen van het Rode leger

Portugal ontvangt oorlogsmateriaal van Engeland; Salazar waarschuwt tegen geruchtenverspreiding.

MOSKOU MELDT NIEUWE VEROVERINGEN.

Als volgt luidt een speciaal Russisch communiqué:

„Aan het Voronesj-front veroverden onze strijdkrachten op 2 September het belangrijke gebiedscentrum in de Oekraïne: de stad Sumy. Onze troepen, die ten Zuiden van Bryansk aanvallen, veroverden meer dan 130 bewoonde plaatsen, waaronder de stad Kremenets het districtscentrum van het Sumy-gebied Yampol en het districtscentrum van het Kursk-gebied Glusjkovo. Alzo is het Kursk-gebied volledig bevrijd van de Duitse fascistische indringers.

In het Donbekken gingen onze troepen voort op succesrijke wijze hun offensief te ontwikkelen en veroverden zij de stad Lisitsjank, de stad Vorosjilovsk, de stad Chrystiakovo, de stad Novy, het districtscentrum van het Donbekken Slavyanosevsk en de grote bewoonde plaatsen Nisjnaya, Tsjerkasskaya, Rodokdovo, Petrovo-Krasnosilye en Krasny-Put.

Onze troepen, die aanvallen van de kust van de Zee van Azov, veroverden de stad Budennovka. In het gebied van Smolensk gingen onze troepen voort met de ontwikkeling van hun offensief en maakten zij in sommige sectoren van 6 tot 10 kilometer voortgang. Hierbij werden meer dan 100 bewoonde plaatsen veroverd. In het gebied ten Westen en Zuid-Westen van Charkov overkwamen onze troepen de vijandelijke weerstand en tegenaanvallen en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen.

Op 1 September ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 108 Duitse tanks. 51 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur." (Moskou, (AP) 2.9).

BLAUWE DIVISIE MOET WEG UIT RUSLAND.

De diplomatieke correspondent van de „Evening Standard" deelde mede, dat Generaal Francisco Franco onlangs de mondelinge verzekering gaf aan Sir Samuel Hoare, den Britsen Ambassadeur in Spanje, dat de Spaanse „blauwe" divisie van het Russisch front zal worden teruggehaald. De Spaanse divisie werd het vorig jaar gerecruteerd om aan de zijde der Duitsers te vechten tegen Rusland. De laatste tijd werd geen melding gemaakt van haar activiteiten, doch evenmin was gemeld, dat zij naar huis terugkeerde. Integendeel wist het DNB gisteren te zeggen, dat een nieuwe groep Spaanse vrijwilligers, op weg naar het Russich front, te Hendaye arriveerde. (Londen, (AP) 2.9).

NIEUWE RUSSISCHE AMBASSADEUR VOOR CUBA.

Het Presidium van de Hoge Sovjet-Raad maakte bekend, dat Litvinoff van zijn werkzaamheden als Russisch-Ambassadeur bij Cuba is ontheven. Gromiko, den Russischen Ambassadeur in de Verenigde Staten, werd deze post ook toegewezen. Hij zal beide posten gelijktijdig bezetten. (Moskou, (AP) 2.9).

DE TOESTAND IN DENEMARKEN.

De golf van sabotage blijft voortrollen over Denemarken, weliswaar op kleine schaal en bestaande uit lijdelijk verzet van de Denen tegen de Duitsers, maar de politieke situatie in Denemarken stelt al het andere gebeuren thans in de schaduw. Koning Christiaan houdt de sleutel voor de naaste toekomst in eigen hand. Van het vrije Deense persbureau te Stockholm en uit andere betrouwbare bronnen verluidt dat Generaal Hannecken niet in staat is het gouvernement-Scavenius terug te doen keren en er is alle aanwijzing, dat de leden der regering de politieke lijn gebroken beschouwen sedert de Duitsers het bestuur des lands jongstleden Zondag hebben overgenomen. De Duitsers pogen zakenlui als regeringsfunctionarissen te doen optreden onder Koning Christiaan dan wel een soort bewind te vormen als zij in Noorwegen hebben gedaan in 1940 voordat Koning Haakon VII het land ontvluchtte. Zulk een bewind zou zijn samengesteld uit de drie algemene regeringsleiders van thans en 15 departementshoofden, die genegen zijn met de Duitsers samen te werken. Dit alles hangende nadere orders van Koning Christiaan, die op het ogenblik nog onder Duitse bewaking in het kasteel Sorgenfri vertoeft. Men verwacht evenwel, dat Koning Christiaan, die het ontslag van Scavenius weigerde te aanvaarden, hoewel zij zonder macht zijn, geen formele stap zal doen dan alvorens Hannecken een nieuw voorstel omtrent de bewindsvorm zal doen.

De Duitsers hebben Zondag doen weten, dat de Koning zijn politieke carrière beëindigd had, maar nu moeten zij naar Hem terugkeren teneinde goedkeuring te erlangen op hun plannen omtrent het bestuur des lands, hetwelk naar zij hopen, door de Denen aanvaard zal worden. Of de Duitsers genegen zullen zijn hun huidige drastische maatregelen in Denemarken te wijzigen in dier voege, dat zij voor Koning Christiaan aanvaardbaar zijn, is problematisch. Zijne Majesteit dreigde Zaterdag af te zullen treden, indien de regering het ultimatum dat Minister Best uit Berlijn had mede gebracht zou aanvaarden.

De Duitsers besturen Denemarken thans naar de normen van dit ultimatum, welks doel is sabotage van de Duitse oorlogsnijverheid en opstand tegen de Duitse bezetingstroepen te onderdrukken.

Zolang Koning Christiaan geen verdere bekendmakingen doet is het niet waarschijnlijk, dat de Denen buiten Denemarken verdere stappen zullen doen een vrije Deense regering, welke in verband staat met de Verenigde Volken, op te zetten. (Stockholm, (AP) 3.9'.

PORTUGALS SALAZAR WIL GEEN GERUCHTEN.

Luiz Lupi seint uit Lissabon in een vertraagd telegram van 1 September:

Premier Salazar wierp een koude douche op heethoofdige oorblazers in officiële communiqué's die hedenavond werden uitgegeven en waarin gewaarschuwd wordt, dat de politie de bron van het nieuws zal willen weten, indien iemand erop betrapt wordt een verhaal te vertellen of geruchten rond te strooien. Gezien de actieve herbewapening van het Portugese leger en andere tekenen van toenemende militaire activiteiten waren geruchten verspreid over een aanstaande verandering in de politiek van de Portugese Regering, welker ontkenning het officiële communiqué inhield.

Het communiqué werd 's avonds aan de pers ter hand gesteld en een radiouitzending, welke om 21 uur plaatsvond, zeide, dat het oorlogsmateriaal, dat onlangs in Portugal ontvangen werd, niet te kennen geeft dat een „verandering in de politiek van de Regering met betrekking tot de oorlog verwacht moet worden, hoewel de ontwikkeling van de internationale situatie en de gevaren die daarmede gepaard gaan voldoende reden zijn om de grootste aandacht van het volk en de grootste voorzichtigheid en zorg van de Regering in de ontwikkeling van hun verdedigingsapparaat te eisen".

Het communiqué legde verder uit, dat het materiaal gedeeltelijk gebruikt zal worden in grootscheepse militaire manoeuvres, welke eind September en begin October zullen plaatsvinden. Het zou ook nodig kunnen zijn de koloniale garnizoens te versterken overeenkomstig de loop der gebeurtenissen waarbij zij betrokken zijn, aldus zeide het communiqué (Lissabon, (AP) 2.9).

MINISTERIE VOOR BOHEME-MORAVIË.

Het DNB zeide, dat Hitler een Ministerie van Staat voor Boheme-Moravië gevestigd heeft in Praag en dat Obergruppenführer Karl Hermann Frank is benoemd tot Minister van Staat voor Boheme-Moravië. (Londen, (AP) 2.9).

BRAZILIAANSE MINISTER VAN OORLOG CONFEREERT MET ROOSEVELT.

Generaal Dutra, de Braziliaanse Minister van Oorlog, had heden een langdurige conferentie met President Roosevelt en zeide bij het verlaten van het Witte Huis, dat hun bespreking „zeer algemeen" geweest is. De Generaal ontweek de vraag of hij met Roosevelt plannen besproken had, volgens welke Brazilië een expeditie-leger over zee zal zenden. Roosevelt — aldus zeide de Minister — toonde een zeer groot begrijpen van Brazilië's noden en een zeer grote belangstelling in Brazilië's oorlogswerkzaamheden (Washington, (AP) 2.9).

NOORDAMERIKAANS BOUWMATERIALEN NAAR VENEZUELA.

Arturo Lares, Raadgever van de Venezolaanse Ambassade in Washington, zeide in een vraaggesprek, dat belangrijke hoeveelheden bouwmateriaal, die bestemd zijn voor de openbare werken en particuliere ondernemingen, uit de Verenigde Staten naar Venezuela worden uitgevoerd nu de scheepvaartsituatie gedurende de laatste twee maanden „bijna normaal" geworden is. Hij zeide, dat onder deze materialen behoren: staal, cement, pijpen, verf en vernis. Naar verwachting zal een deel van deze materialen worden gebruikt ter uitvoering van het bouwprogram van den Venezolaansen President. Ook zullen wegen worden gebouwd en zal een woningplan te El Silencio in Caracas worden uitgevoerd. Bovendien worden grote hoeveelheden machinerieën en vliegtuigonderdelen alsook landbouwwerktuigen naar Venezuela uitgevoerd.

Lares zeide ook, dat enige rayon films worden gezonden, doch dat algemene koopwaar nog schaars en moeilijk te verkrijgen is.

Van de andere kant zeide Lares, dat de Venezolaanse olie-productie, welke verminderde tijdens de duikbootcampagne van de as, thans weer zal toenemen nu steeds meer tankers in gebruik komen. (Washington, (AP) 2.9).

DE „GRIPSHOLM" VERTREKT.

Het lijnschip „Gripsholm" vertrok naar Mormugao in Portugees Oost-Indië om er het Japanse schip te ontmoeten voor de inruiling van passagiers en vracht. Bij het doen van de bekendmaking zeide het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, dat de lading bestaat uit voedsel en kledeeren, alsook persoonlijke pakketten, die door familieleden worden gezonden aan gevangenen in handen der Japanners (Washington, (AP) 2.9).

ARGENTINIË NEEMT 3 FRANSE SCHEPEN OVER.

Het Inter-Amerikaanse Maritieme en Technische Comité keurde de overneming van 3 Franse vrachtschepen in de haven van Buenos Aires door de Argentijnse Regering goed. De schepen zijn de „Kapiola" van 3.890 bruto ton, de „Campana" van 10.816 bruto ton en de „Formose" van 9.973 bruto ton. Deze schepen bevinden zich sedert het begin van de oorlog in de haven van Buenos Aires (Washington, (AP) 2.9).

ZUID-AFRIKA ERKENT HET FRANSE COMITÉ.

De Zuidafrikaanse regering erkende het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding (Pretoria, (AP) 2.9).

GRANDI IN WASHINGTON?

Radio-Ankara meldt in een bericht uit Rome, dat Graaf Dino Grandi in Washington is aangekomen (Londen, (AP) 2.9).

LUCHTAANVALLEN OP JAPANSE BASES IN CHINA.

Generaal Stillwells Hoofdkwartier maakte bekend, dat Noordamerikaanse vliegtuigen aanvallen hebben gedaan op de Japanse scheepvaart nabij Hongkong. Voorts werden vluchten uitgevoerd over de Jangtse en ook werd de Canton—Hankow spoorlijn aangevallen. Het communiqué zeide, dat de vijandelijke luchtbasis te Kingmen nabij Itsjang aan de Jangtse werd bestookt. Nabij Hongkong werd een vrachtschip in zinkende toestand achtergelaten en een ander ernstig beschadigd, terwijl een duikbotenjager in brand werd gezet.

2 Kanonneerboten en een rivierboot werden eveneens aangevallen en in zinkende toestand achtergelaten op de Jangtse. Alle vliegtuigen keerden veilig terug (Tsjungking, (AP) 2.9).

LUCHTVAARTVERKEER TUSSEN STOCKHOLM EN KOPENHAGEN OPNIEUW GEOPEND.

Het luchtvaartverkeer tussen Stockholm en Kopenhagen werd Donderdagmiddag heropend. De dienst was stopgezet sedert Zondag. Dit wil zeggen, dat de luchtverbinding met Berlijn ook kan worden hervat, aangezien de vliegtuigen van Berlijn via Kopenhagen vliegen (Stockholm, (AP) 2.9).

NICARAGUA ERKENT HET FRANSE COMITÉ.

Nicaragua erkende het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding als bestuurslichaam voor de Franse overzeese gebieden (Managua, (AP) 2.9).

DUITSE GODSDIENST-PROPAGANDA IN DE ELZAS.

Een brochure „Gids voor de Duitsers die God zoeken" met als ondertitel „Wat is het Duitse geloof?" wordt thans gratis huis aan huis in de Elzas verspreid. Bij onderzoek is gebleken, dat het een herdruk is van een boekje, dat in 1939 in Duitsland is uitgekomen en toen verkocht werd voor 15 pfennig. Het Christendom wordt erin afgemaald als „zuiver oosters", omdat het „doortrokken is van Joodse gedachten en daarom vreemd is aan de Duitse geest."

Het boekje schrijft o.a.: „De Joodse moraal en wanopvatting van de waarden des levens schokt ons in onze zeden en moraal gevoel. Christendom is niet anders dan gedegenereerd Jodendom. Christus is voor ons niet anders dan een stichter van een Joodse secte, hetwelk zich evenals andere Joodse spirituele scheppingen als het Marxisme en het Bolsjewisme, getracht heeft op te dringen aan de volken als een internationale leer. Of Christus een Ariër was doet feitelijk niet eens ter zake, zijn leer was Joods en in elk geval on-Duits. Zijn bewering de Zoon Gods te zijn is niet bewezen en moet daarom voor onwaar gehouden worden. Immers vele stichters van godsdiensten hebben hetzelfde beweerd."

NIEUWS UIT BELGIË.

— Een vijftiental met handgranaten gewapende patriotten heeft de deuren van het gemeentehuis te Jemeppes sur Meuse (Luik) laten springen. Zij maakten zich meester van 23.500 bladen rantsoeneringszegels en namen vervolgens de vlucht in een vrachtwagen.

— De Belg Gustave Lyck uit Strombeek (Brussel) werd door de Duitse krijgsraad tot 18 maanden gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij niet aangegeven had de firma, waarvan hij bestuurder is, een Noordamerikaanse firma is.

— Verschillende bosbranden zijn in bezet België uitgebroken. Te Meer, in de Kempen, werden 25 ha. woud door vuur vernield. Te Bostel werden 50 ha. in as gelegd.

— In de put Sainte-Marguerite, te Pérones, heeft zich een instorting voorgedaan, welke te wijten is aan het slechte onderhouden der galerijen, een gevolg van de schaarste aan mijnhout. Een mijnwerker is door verstikking omgekomen.

— Luitenant-Generaal Charles de Grox is te Eleene op 67-jarige leeftijd overleden.

NEW YORKS „HARLEM" JUBILEERT.

Monseigneur William R. McCann is 25 jaar pastoor geweest in de wijk „Harlem" van New York, waar zoals bekend, vooral de donker gekleurden wonen. Dezer dagen heeft de pastoor zijn 25-jarig priesterjubileum gevierd, ter gelegenheid waarvan een processie gehouden werd, waaraan 5000 parochianen deelnamen. Al deze parochianen waren leden van de Holy Name Society (mannen) en de Holy Rosary Society (vrouwen). Gelijk bekend wordt in Harlem de H. Martinus de Porres O.P., een negerheilige, in bijzondere mate vereerd (New York, ncwc, 2.9).

NIEUWE KERKELIJKE INDELING PERU.

Instelling van ere-Primacie.

Volgens de nieuwe kerkelijke indeling zijn er 3 kerkprovincies in de Republiek Peru ingesteld (Arequipa, Cuzco en Trujillo), terwijl den Aartsbisschop van Lima de titel van Primaat werd toegekend. Het Peruaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken, hiervan door den Nuntius op de hoogte gebracht, begrootte dit besluit van Rome met grote vreugde.

Hierbij dient te worden opgemerkt, dat naar tegenwoordig gebruik, de titel van Primaat als eretitel dient te worden beschouwd.

Tevens werd bekend gemaakt, dat de Peruaanse Regering den Primaat van Peru heeft erkend als Vicarius-generalis voor al de gewapende machten der Republiek (Lima, ncwc, 2.9).

KESSELRING NEEMT HET TOEZICHT OP ITALIAANSE SPOORWEGEN OP ZICH.

Radio-France te Algiers deelde mede, dat Veldmaarschalk Kesselring het toezicht op alle Italiaanse spoorwegen en wegen op zich heeft genomen. De radio zegt, dat dit het gevolg is van het verzoek der Geallieerden aan de Italianen om de verbindingswegen te saboteren teneinde de Duitse bewegingen te hinderen. (Algiers, (AP) 2.9).

RECEPTIE VAN MEVROUW ELEONOR ROOSEVELT.

Nieuw-Zeelanders die een officiële receptie van Mevrouw Eleonor Roosevelt bijwoonden, juichten de verklaring van de Burgemeester van Auckland J. A. C. Allums toe, waarin deze zeide: „Zolang er Noordamerikaanse zonen en dochters hier in dienst zijn, beschouwen wij hun welzijn als een heilige plicht." Ook juichten zij toen Allums aan de eerste Dame van Noord-Amerika vroeg om de waardering van Nieuw-Zeeland voor zijn diensten aan de geallieerden over te brengen aan Roosevelt. J. A. C. Allums zeide, dat het bezoek van Mevrouw Roosevelt aan dit Britse Dominion „ons grote vreugde geeft", waarop de echtgenote van den President haar hoop uitte voor een internationale samenwerking nadat de vrede verkregen is, als een verzekering van een gelukkiger wereld, vooral voor de jeugd. Zij heeft verschillende hospitalen, clubs en vrouwen-organisaties bezocht op haar reis als vertegenwoordigster van het Rode Kruis (Auckland, (AP) 2.9).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— New York: De Britse radio deelde mede, dat volgens de radio der Verenigde Landen te Algiers de Britse en Canadese troepen een bruggehoofd hebben gevestigd op de kust van Calabrië in Italië.

— Londen: De radio der Verenigde Landen te Algiers zond een speciale oproep aan het Italiaanse volk en vroeg om de Geallieerde legers te ontvangen als bevrijders, op dezelfde wijze als hun voorvaderen Garibaldi hadden verwelkomd.

— Londen: Het Italiaanse communiqué deelde mede, dat de Geallieerden begonnen zijn met grootscheepse krijgsverrichtingen tegen de Calabrische kust. Het communiqué zegt voorts, dat Geallieerde convooien op zee en de scheepvaart op de rede van Catania en Augusta op doeltreffende wijze werden aangevallen door Duitse vliegtuigen.

— Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika: Het communiqué van de Marine deelt mede, dat de Britse en Canadese troepen, die hedenmorgen op de kust van Calabrië landden, naar de kust werden gevoerd door landingsvaartuigen van de Koninklijke Britse Marine en werden geëscorteerd en gesteund door een strijdmacht van kruisers, torpedojagers, kanonneerboten en andere kleine vaartuigen.

— Londen: De radio van Parijs deelde mede, dat Engelse en Noordamerikaanse vliegtuigen hedenmorgen een aanval hebben gedaan op het gebied van Parijs. Het voornaamste doel lag blijkbaar op de linkeroever van de Seine.

— Londen: Grote zwermen van Geallieerde zware en middelzware bommenwerpers, waaronder grote formaties van Vliegende Forten, donderden boven Europa om het reusachtige lucht-offensief op de Duitse doelen voort te zetten. Een groep van 150 Vliegende Forten vloog laat in de morgen over Londen, blijkbaar op de terugweg van het vasteland.

— Londen: De Duitse radio zegt, dat lucht-verkenningen aantonen, dat de Geallieerde strijdkrachten, die thans Italië aanvallen, uit één divisie bestaan.

— Bern: Een Italiaans dagbladbericht zegt: „Berlijnse kringen verklaren, dat een grote Engels-Noordamerikaanse vlootmacht zich samentrekt in Oran. Men gelooft, dat zij gebruikt zal worden voor aanvallen op Corsica en Zuid-Frankrijk."

— Londen: De Duitse radio wijst erop, dat de Noordamerikanen nog niet deel nemen aan de invasie van het Italiaanse vasteland en verwacht, dat zij spoedig landingen zullen doen in een andere sector.

GEEN VIERING 45-JARIG JUBILEUM.

De G.P.D. deelt mede:

Van officiële zijde wordt medegedeeld, dat te Londen het 45-jarig regeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin niet zal worden gevierd.

NEDERLAND.

45-JARIG REGERINGS-JUBILEUM IN SURINAME.

Het Comité „Christelijke Kerken" in Suriname, meldt ons, dat de verschillende Kerkgemeenten, dit jaar geen kerkdienst gehouden hebben bij gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, maar dat wel kerkdiensten gehouden worden bij gelegenheid van de vijf en veertigste verjaardag van Harer Majesteits Kroning tot Koningin der Nederlanden en wel op Zondagavond 5 September as.

TWEE HELDEN GEËERD.

Dr. Charles O. van der Plas heeft te Melbourne in naam van Hare Majesteit de Koningin het kruis van verdienste aan Samuel Jacob, die, als hoofd der school te Dobo, een opstandige volksbeweging het hoofd bood, het gezag in handen nam en de zaken naar behoren leidde. Jacob is thans op de Nederlands-Indische ambtenarenschool te Melbourne.

Het Kruis van Verdienste werd op dezelfde dag — te San Francisco — uitgereikt aan den Kapitein ter koopvaardij A. Kokke, door Consul-Generaal F. W. C. Raandijk. Dit wegens moedig en beleidvol optreden gedurende vijandelijke aanvallen op drie verschillende schepen, waarop hij kapitein was.

OVERLEDEN.

De Nederlandse beeldhouwer Frans Tulling, die o.a. Koningin Emma, Koningin Wilhelmina, Prinses Juliana en Prinses Beatrix heeft gebeeldhouwd, is 67 jaar oud, te Rotterdam overleden.

BOMBARDEMENTEN.

Het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië deelt mede, dat Geallieerde lange afstandsvliegers een vijandelijke kamp in de buurt van Morkai, een dorp op een der Aroe-eilijanden in brand hebben gebombardeerd. Tevens Kokos-Loreng op Nederlands Nieuw Guinea, de oliehaven van Bulo op Ceram hevig gebombardeerd.

REYDON GESTORVEN.

Mr. H. Reydon, Musserts „secretaris van staat" voor de propaganda, op wien ongeveer een half jaar geleden een aanslag werd gepleegd, en die sedertdien bed-legerig was, is thans aan zijn opgelopen verwondingen overleden.

DE BOMBARDEMENTEN OP NEDERLANDS-INDIË.

Gedurende de laatste weken hebben gemiddeld per dag twee bombardementen op Japanse installaties in Nederlands Oost-Indië plaats gehad. Het bombardement van Soerabaia op 22 Juli en dat van Balikpapan gedurende 3 keer in Augustus verschafte den Japanners het bewijs, dat alle gedeelten van Nederlands Indië nu binnen het bereik liggen van de Geallieerde bommenwerpers. Dit betekent een groot nadeel voor het prestige der Japanners. In Juli hadden in totaal 45 bombardementen plaats en in Augustus 52. In Augustus hebben Nederlandse vliegers 12 bombardementen uitgevoerd en deel genomen aan vele andere.

ERNSTIG ZIEK.

Jonkheer Otto Reuchlin, secretaris aan de Nederlandse Ambassade te Washington, is zeer ernstig ziek.

NIEUWE CLUB.

Te San Francisco is een nieuwe club voor officieren van Nederlandse koopvaardij-vloot, een zeer modern ingerichte gelegenheid, officieel geopend.

NIEUWE BOMBARDEMENTEN.

Het Geallieerde hoofdkwartier in Australië deelde mede, dat zware bommenwerpers Maandag het dorp Babo (Nederlands Nieuw Guinea) en het daar liggende vliegveld met meer dan 17 ton ontploffende middelen hebben gebombardeerd. Hevige branden ontstonden en een vijandelijk vliegtuig werd op de grond verwoest.

ARUBA

ORINOCO-SLACHTOFFERS.

Op voorstel van het centraal-comité „Orinoco-Slachtoffers" werd Zondag 29 Augustus een vergadering belegd in het Theater Rialto, waar verschillende Arubaanse en Nederlandse dames, die daartoe werden uitgenodigd, gehoor gaven, wetende, dat het ging om een liefderijk doeleinde. Tegenwoordig waren er enkele leden van het centraal-comité en ook de Venezlaanse Consul don Antonio Angarita. Voorzitter S. N. Ecury opende de vergadering en heette de dames welkom en bedankte evenzo de dames voor haar opkomst en legde verder het doel dezer bijeenkmst uiteen en drukte de wens uit voor het welslagen van de verschillende werkzaamheden die de dames op zich zullen nemen. Hierna ging men over tot het kiezen van een Bestuur, dat zich zal belasten met diverse werkzaamheden, die zullen leiden tot een en hetzelfde doel nl. het helpen van de hulpbehoeftigen tengevolge van de Orinoco-overstroming. Tot Presidente werd verkozen Mevrouw Carry Croes; vice-presidente Mevrouw Marie Arends; penningmeesteres Mevrouw Annie Ecury; secretaresse Hejuffrouw Tine Bouwman, de everige aanwezige dames werden tot Bestuursleden benoemd. Hierna volgde een mooie redevoering van den Venezolaansen consul, die de dames allerhartelijkst bedankte voor hare bereidwilligheid en zei verder, dat zowel hij als zijne regering ten zeerste op prijs stellen de spontane sympathie-betoon en wees vooral op de pracht samenwerking tussen Aruba en Venezuela.

Ten slotte sprak de heer T. Marchena als secretaris van het centraal-comité in het Nederlands en weergaf wat de Consul gezegd had. Hierop begaf iedereen zeer voldaan naar huis.

VIERING PRIESTERJUBILEUM VAN DEN VICARIUS PROVINCIALIS.

Maandag jl. had er in de kerk van de parochie San Francisco te Oranjestad een plechtige gezongen Heilige Mis met drie Paters plaats, gecelebreerd door Pastoor Theodardus Bartel O.P. en geassisteerd door Pastoor Michaël Holterman O.P. van de parochie San Nicolas als diaken en Pater Frunt O.P. van de Playa als subdiaen.

Enkele parochianen van de Playa lieten dit Heilig Offer opdragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van hun ex-pastoor, Pater Vicarius Provincialis Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P., die vele jaren in hun midden had gearbeid. De Heilige Mis werd door zeer velen bijgewoond.

Wij wensen onzen landgenoot Pater Van de Veen Zeppenfeldt O.P. geluk met deze schone dag en hopen, dat de Almachtige zijn Apostolisch werk rijkelijk moge zegenen.

BONAIRE

KONINGINNEDAG.

Dit jaar heeft het gebiedsdeel Bonaire op de 31e Augustus ook zijn parade gehad, waarbij de goede samenwerking tussen Noordamerikanen en Nederlanders gedemonstreerd werd door een vlotte, gemeenschappelijke parade op het Wilhelmina-plein te Kralendijk.

Als Inspecteur fungeerde de Heer Piet van Leeuwen, Gezaghebber ter plaatse, vergezeld van Nederlandsen en Noordamerikaansen Troepencommandant, onderscheidenlijk Luitenant Soederhuizen (K.N.I.L.) en Luitenant Beckwith (U.S.-Signal Corps).

Onder de Dames en Heren Genodigden namen wij waar de Heer Benjamin Delgado L., Consul van de Verenigde Staten van Venezuela op Bonaire en de beide Landraden, de Heren Hellmund en Gerhards.

Van de zijde van het Bonairiaanse Publiek bestond veel belangstelling, hetgeen o.m. bleek uit de velen, welke langs de weg opgesteld stonden.

Na een pittige mars door Kralendijk werd de colonne op het exercitie-veld ontbonden.

Om 10 uur vond een druk bezochte en gezellige receptie ten Gezaghebbershuize plaats, waarna de dag besloten werd met militaire voetbalwedstrijd op de Savanah.

In het geheel een dag, die menige Bonairiaan zich nog lang zal heugen.

WERELDNIEUWS

9 PRIESTERS IN INDIË GEINTERNEERD.

De Paters **F. A. van der Hinden**, 31 jaar oud; **A. T. van 't Hof**, 40 jaar; **E. van de Kamp**, 58 jaar; **C. R. Keet**, 40 jaar; **C. G. Koelman**; **A. C. Jacobs**, 33 jaar; **W. F. H. Jansen**, 57 jaar; **L. Schouten**, 51 jaar en **T. H. Visser**, 30 jaar, zijn door de Japanners te Changi, Malakka, geinterneerd.

PAUS HELPT GRIEKENLAND.

Door middel van Z.H.E. Mgr. Angelo Giuseppe Roncalli, Pauselijk delegaat te Athene heeft Z.H. de Paus zich reeds sedert de bezetting van het koninkrijk Hellas bezig gehouden met de toestanden der Grieken. Als gevolg hiervan is reeds in Augustus 1941 — Griekenland werd in het najaar van 1940 bezet — begonnen op officiële wijze gecondenseerde melk voor borelingen naar Hellas te zenden. De Pauselijke nuntiatuur te Bern werkte hiertoe mede. In totaal werd 15 ton gecondenseerde melk verzonden en afgeleverd. Toen bleek, dat dit succes had, werd aangevangen met het zenden van groenten en medicijnen. Door de Pauselijke nuntiatuur in Boedapest heeft de Paus 10 ton meel kunnen sturen in 1942 en dit jaar kon dit herhaald worden. Van Hongarije uit werden ook medicijnen en vitaminen verzonden. Zelfs kon de Paus erin slagen om rechtstreeks uit Italië medicijnen, met name kinine, naar Hellas verscheept te krijgen.

De Paus koopt deze benodigdheden in verschillende landen op. Zwitserland en Hongarije waren bereid tot leveranties aan de Heilige Stoel. Aanvankelijk wensten Turkije, Bulgarije en Roemenië niet te leveren, doch onlangs heeft ook Roemenië de levering van vier wagons groenten voor distributie in Hellas goedgekeurd. De Paus stelt voorts geregeld bedragen gelds ter beschikking van den Pauselijken delegaat te Athene ter leniging van de noden. Deze Delegaat, Mgr. Roncalli, heeft tevens namens den Paus de organisatie op zich genomen om op verschillende punten in de hoofdstad soepkeukens op te richten.

Hier wordt gratis voedsel verstrekt aan wie het nodig hebben; wie iets geven wil, mag dit natuurlijk doen en het is ook hartelijk welkom, maar verplicht is het niet. Deze keukens dragen het opschrift „Foyers de la Divine Providence" (het bericht zegt het uitdrukkelijk in het Frans, de reden hiervan ontgaat ons, ook al is het bekend, dat het Frans zeer veel gesproken wordt in Athene). De eerste keuken werd geopend op 29 December 1941.

In minder dan een jaar waren een half millioen maaltijden verstrekt ten bedrage van 8.000.000 drachmen (plm. 160.000 gld.). Het aantal blijft oplopen en bedroeg in Juli dezes jaars 12.000 per dag.

In de woning van den Pauselijken Delegaat is tevens een filiaal van het Vaticaanse Inlichtingenbureau ingericht, waar reeds meer dan 50.000 gevallen zijn behandeld.

Bij al deze successen zou het niet goed zijn de mislukkingen te vermelden. De Heilige Vader heeft aangeboden om alle Griekse kinderen op eigen kosten te evacueren naar een onzijdig land.

Dit werd niet toegestaan. Ook pogingen van den Paus om medische voorraden uit de Verenigde Staten van Amerika te betrekken, zijn gestrand.

Kerkberichten.

Week van 5 Sept. t/m 11 September.
Zo.: Tiende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.
Wo.: Geboorte van de H. Maagd Maria.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk **'s morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.**

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
Na de Hoogmis Te Deum ter herdenking van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin.
18.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: Jaarlijkse herdenkingsdag van de wekelijkse aanbidding.
6.30 Plechtige H. Mis, waarna de gehele dag aanbidding.
18.— Lof.
Biechten: **'s morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.**

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 18 uur Rozenhoedje.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P.)
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de genele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederland.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, **spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.**

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, **spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

6.— H. Mis (P.); 8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— **Lof.**
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 **Aanbidding voor** de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.
Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.
Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van 15.30 tot 19 uur.
Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.
9.— Hoogmis
18.— Aanbiddingslof voor de mannen.